

ARCHEOLOGICKÉ CENTRUM OLOMOUC

příspěvková organizace
ul. Bří Wolfů 16, 779 00 Olomouc

Motto: „Bohužel trpí však sbírky vadou, již dnes můžeme pozorovati skoro v každém museu. Jsouce pro nedostatek místností uloženy jen ve třech sálech, nedají se náležitě instalovati a tudíž ani výmluvně vyjadřovati hanácký pravěk, jak nám jej A.Gottwald svými nálezy zpřítomnil.“¹⁾

Více než 70 let starý povzdech vlastivědného pracovníka by v dnešní době mohl vyjít z úst leckterého kurátora archeologické sbírky v příslušném muzeu. Je to výrok nadčasový, výrok, který ve zhuštěné podobě vyjadřuje celkový vztah společnosti ke svému hmotnému dědictví, ale i její okamžitou hospodářskou, vzdělanostní, civilizační úroveň. A v dnešní době vypovídá také o vazbách, jimiž je společnost propojena s ostatními hráči kulturního světa, a o uplatňování právních norem, které se rozhodla respektovat (např. tzv. Maltskou konvenci).

Ale proč vlastně tyto skutečnosti připomínat? *Jednak proto*, že v blízké budoucnosti bude nutno řešit problém uložení nálezů téměř ve všech krajích ČR. Stavební boom, který jsme v několika uplynulých letech po archeologické stránce s vypětím sil zvládali, přinesl statisíce nových archeologických nálezů. Ty je třeba zpracovat a uložit – zpravidla do muzeí. Přitom jakoukoliv redukci množství nálezů podle dnešních nedokonalých měřítek je třeba předem odmítnout. *Dalším důvodem* onoho připomínání je skutečnost, že se stále jedná o problém prezentace nálezů a jiných výsledků archeologických výzkumů. Právě v této oblasti pro sebe, a snad i pro jiné, objevilo Archeologické centrum (ACO) další možnost prezentace (kromě obvyklých přednášek či drahých publikačních aktivit), která je dostatečně moderní, přiměřeně materiálově nenáročná a přitom splňuje požadavky na včasnost, relativní úplnost a atraktivnost podání informací veřejnosti.

Když bylo na podzim loňského roku ACO znenadání osloveno městským úřadem v Hulíně v tom smyslu, že by se místní lidé chtěli formou výstavy dozvědět něco o výsledcích archeologických výzkumů, které již několik let probíhají na stavbě dálnice D1 všude v okolí města, první reakcí bylo strohé zamítnutí. Protože se jedná o výzkumy příliš čerstvé, dosud nezpracované. Protože ACO nemá výstavní prostory či „fundus“ (výstavní nábytek). Protože je to časově i finančně náročné. Protože... (každý byrokrat rád doplní dlouhý seznam důvodů...). Nakonec jsme ale zjistili, že se vlastně sešlo několik velmi příznivých okolností. Čas oponou trhnul a počítačový hardware i software jsou na takové úrovni, která i amatérům v oboru grafických a polygrafických prací umožňuje dělat to, co dříve bylo doménou odborníků. Jinými slovy – počítačové programy Corel a Photoshop byly již dříve zakoupeny, kvalitní tiskový plotr na ACO měl právě volnou kapacitu (dotiskly se na něm celkové plány lokalit), nejlepší nálezy z okolí Hulína byly již zdokumentovány, fotografie z terénu připraveny, situace na nalezištích prodiskutována, zájem o problematiku výstavy vzbuzen, čas po dobu vánočních svátků vyšetřen. Výsledkem je **virtuální výstava** toho nejlepšího, co se našlo u Hulína a Pravčic, a to na 20 barevných plakátech (postery, čti: [poustry]) formátu A0.

Říká se, že „co je virtuální, nestojí za nic“ a „co je neaktualizováno, je mrtvé“. Pro výstavu, která byla *zahájena 20.2.2009 v městské knihovně v Hulíně* to však jistě neplatí. Jednotlivé postery tvoří logickou řadu, a to od úvodního posteru, který shrnuje celou problematiku, přes další, které ožíví znalost některých odbornějších termínů, až po postery věnované jednotlivým archeologickým lokalitám. Vylíčení nálezů na každé lokalitě je pak řazeno v zásadě chronologicky. Na posledním posteru jsou uvedeny shodou okolností jedny z nejčestnějších nálezů – zlaté artefakty z hrobů. Tato divácky atraktivní položka spolu s partii pojednávající o římském pochodovém táboře bude bezpochyby největším lákadlem k účasti na výstavě. Platí, že vzácné nálezy si lze na fotografiích prohlédnout detailněji, než by tomu bylo při jejich přímé prezentaci na klasické výstavě. Při tvorbě posterů byl důraz kladen na srozumitelnost textů, velikost fotografií, na vizuální vedení zraku návštěvníka výstavy prostřednictvím množství šipek, popisků, barevných podkreslení objektů apod. Zvoleno bylo i poměrně velké písmo pro pohodlí diváků.

Výstava bude po svém *ukončení v Hulíně (24.4.2009)* na krátkou dobu instalována i v jiných obcích – již dnes víme o Břestu, Pravčicích, Chropyni a Kroměříži (knihovna), které o ni projevíly zájem.

Mojmír Bém

¹⁾ Dr. Jan Kühndel v předmluvě k publikaci *Můj archeologický výzkum*, kterou významný archeolog přelomu 19. a 20. století Antonín Gottwald vydal v roce 1931 nákladem Městského musea v Prostějově.